

Bröllopsfilmarens ensamma verklighet

"Jag är en berättare med stor kärlek till mina verktyg."

TOMMY SIMONSSON, BRÖLLOPSVIDEOGRAF

Många av oss är verksamma som pusselbit i ett större sammanhang. Vi ljudlägger, ljussätter, drar kablar eller registrerar en film där många människor är kuggar i hjulet. Ett samarbete. Bröllopsfilmaren däremot, är sin egen regissör, som tragglar, bär, konkar och redigerar. Tommy Simonsson är bröllopsfotografen som packar bilen full några gånger i månaden och gör jobbet. Själv!

Det är vår och bröllopsyra i luften. Jag tar moppen den knappa milen från kontoret på Östermalm till Sundbyberg utanför Stockholm. Jag träffar Tommy Simonsson på Seven-Eleven. Kanelbulle och kaffe, praktikanten får en citronmuffins.

Tommy måste ha passerat 50, klädd i jacka och jeans, bor i en lägenhet i närheten. Dit vi ska sen för att spana grejer och snacka utrustning. Nu är det fika och försnack.

Försommarvindarna blåser som fasen utanför, markiserna slår mot vindrutorna, en cykel faller omkull men ljudet når oss inte i butiken. Videohyllornas mastodontproduktioner blir en nästan övertydlig kuliss bakom fikabordet, jag hinner ta en bild på Tommy innan jag tar upp anteckningsblocket.

– Jag kallar mig bröllopsvideograf, inleder Tommy, inte fotograf. Det är stor skillnad. Inte minst att jag måste packa hela bilen full med grejer innan ett jobb, medan stillbildsplåtisen oftast klarar sig med en ryggsäck. Det är slitigt. Men kul och stimulerande. Jag får vara med och berätta.

Filmdrömmen i Sundbyberg? Det blåser som fasen därute. Vi tar en fika tillsammans.

Berättelsen är skillnaden. Storyn gör filmen.

Tommy förklarar att brölloppsparen ofta ryggar tillbaka när Tommy lägger upp sitt schema inför ett jobb. Han vill vara med på allt, från val av klänning och tårta till frisören och svenssexan. Varje pusselbit hör till historiens helhet.

– När de vill ha vigsel och förfesten filmad frågar jag om det verkligen kommer ge en bild av hela bröllopet – då brukar svaret bli nej. Men ju mer man lär känna mig och mitt arbetssätt, desto naturligare brukar det vara att släppa in mig och min kamera i hela processen från ax till limpa. För det är en sån film de alltid vill ha i slutändan. Det vet bara inte riktigt om det när vi först pratas vid i telefonen.

Vännen utan namn

Jag hinner bläddra i fantasins register över de många andra filmarbetarna jag träffat, vilka de är, varifrån de kommer och vad de vill. Från de unga stjärnreklamarna till Dramatiska Institutets garvade farbröder, från småföretagarna med hajpade logotyper på Stureplansdörrarna till SVT:s ljusblåa kolossalitet. Ansikten och ambitioner. Viljor och drömmar. Och så Tommy – en ny gren på samma träd. Samma driv och passion.

Hur började du din fotografbana?

– Jag köpte en kamera begagnat och blev kompis med försäljaren, förklarar han. Hjälpte honom på det ena bröllopet efter det andra, assisterade i tid och otid. Gjorde allting fel och fick skäll för det, men lärde mig på kuppen. Ibland fick jag lite betalt, för det mesta inte, men vi hade kul och kunderna var nöjda.

Fotointresserad alltså?

– Givetvis, alltid. Men förmågan att berätta en historia med mina bilder, på ett meningsfullt och sammanhängande sätt, kom i samband med bröllopen. Det är därför det har blivit så viktigt att få med så mycket av helheten som möjligt.

Jag räknar ut att det måste startat för Tommy, för fem, sex år sedan, då de första begagnade HDV-kamerorna nådde marknaden. Vad gjorde han innan? Jag bestämmer mig för att inte fråga. Tommy har passerat tröskeln till yrkesfotograf och det är där vi möts.

Vem var vännen som sålde kameran?

– Jag lär mig aldrig uttala hans namn riktigt, skrattar Tommy, så be mig inte bokstavera det. Vi träffas ibland, men nu är vi yrkesverksamma på varsin kant. Två av Stockholms kanske tjugotalet bröllopsvideografer. Vi är inte fler.

Ser du dig själv som en berättare eller tekniker?

– Kräver inte det ena, det andra? Vad är en berättare utan berättarteknik? Jag har blivit perfektionist, jag packar väskorna med den utrustning jag behöver och älskar varje pinal. Du ska få se sen. Jag är en berättare med stor kärlek till mina verktyg.

Förberedd på överraskningar

Bröllopsmomentet är svårt, många par har haft föreställningar sedan barnsben om hur den stora dagen ska bli. Att leva upp till förväntningarna

är svårt för alla inblandade, inte minst för fotografen.

– Jag förbereder mig alltid mycket noga innan ett jobb, förklarar Tommy som menar att a och o för ett lyckat uppdrag är att göra en plan och följa den så gott man kan.

– Jag kollar alltid inspelningsplatsen, hur man ska gå och stå och hur ljuset faller. Klockar solen och räknar vid vilka tidpunkter jag har vilket ljus. Gör mig en bild av hela föreställningen och försöker förutse de problem som kan dyka upp.

Vilka då?

– Att ingenting blir som man tänkt sig. Planerar vi att gå in genom östra ingången, slutar det alltid med att man ändrar till västra i sista stund. Ska utgången ske längst bak, där jag riggat mina kameror, kan jag bli överraskad av att man gått ut längst fram. Och brölloppsparet är inte direkt kommunikativa i stundens hetta. Hur jag än försöker påminna dem att kommunicera med kameran så är det ryggat och sidor jag får när det smäller. Jag är inte direkt prioriterad under festligheterna.

Du har rätt mycket utrustning. Hur undviker du att inte störa?

– Man lär sig att vara diskret. Ibland gömmer jag undan kameror som får jobba utan operatör om det är känsligt. Vid ett tillfälle blev jag undanskuffad på läktaren under hela vigselakten. Jag fick inte vara med. Jag jobbar med småchipskameror och långa gluggar, då har jag ett tillräckligt skärpeplan även om jag måste gömma mig en bit ifrån.

Jobbar du alltid själv?

Det är olika för olika uppdrag och ambitionsnivåer. Ibland har jag en assistent som hjälper mig med grovgörat. Jag har ofta en kran med mig, det tar en timme att rigga utrustningen om man är själv.

Brudar som prasslar

Vigår mot lägenheten, bara några minuter från butiken. Vinden pinar oss, jag tar en bild när Tommy är halvvägs upp i trappan mot ytterdörren. En stund senare ligger hela maskinparken på golvet framför tv:n; kameror, riggar, stativ och ljus.

– Jag använder både fullformat som Canon 5D och mindre chip som min Sony EX3:a. Olika vid olika tillfällen, men när huvudpersonerna rör sig fram och tillbaka i skärpeplanet som jojoar är det EX3 som gäller.

Hur löser du ljudarbetet?

– Antingen tappar jag kyrkans mixerbord eller så myggar jag prästen och brudgummen. Aldrig bruden, hon prasslar för mycket.

Långa eller korta gluggar?

– Blandat, EX3:an har ju hela brännvidsömfånget inbyggt. Långa när jag måste fånga vigseln utan att störa helheten, korta som tusan när festen är trång och intim och mörk.

Och ljuset?

– Vem har varit på ett upplyst bröllop, det är alltid ljusproblem, framför allt på dansgolvet. Jag har alltid egna lampor med mig, det är sällan man vill skruva upp volymen över stearinljusnivå.

De vill inte gärna dra på lyset under festligheterna, förklarar Tommy och visar räddaren i nöden.

Bröllopsfilmaren forts.

Vilka är de viktigaste bilderna?

– Ingång, vigseln, kyssen, utgång, skära tårtan, föräldrarnas tal, bröllopsvals.

Tommy berättar att köparen nästan alltid vill ha mer material i slutfilmen än vad han tänkt vid klippbordet.

– Har jag klippt bort en mörk, suddig och ljudlös bild på en icke-händelse får jag ofta kommentaren "Det är ju Ida som snubblar, den måste vara med!". Kan kännas lite hårt som filmare att tvingas skicka med blunders.

Tommy Simonsson förklarar att det ofta finns skillnader i genuint svenska bröllop och subkulturella fester. De senare leveranserna blir alltid längre, ibland upp till fem, sex timmar, man vill inte klippa bort en enda ruta.

– Jag har fått veta att exotiska bröllop ofta sker i invandrarkulturer där alla känner alla. Och då använder killarna bröllopstagningarna till att spana efter vilka tjejer som finns lediga på marknaden. Inte mig emot, skrattar Tommy!

Sov- och skaparrummet

Bakom vardagsrummet finns ett sovrum med en smal säng och ett stort skrivbord. Dagsljuset vetter in mot bordet från ett fönster, det finns två garderober i rummet. Hemmastudion, plats för utrustning och redigering.

– En PC-baserad Edius, förklarar Tommy stolt, med dubbla skärmar och färgat tangentbord. Naurligtvis HD-kvalitet, alla leveranser sker på Blu-ray.

Räknar man timmarna för planering, inspelning, redigering och konvertering till slutleverans blir Tommys 12-15 000 kronor per uppdrag inte direkt mycket.

– Köparna inser inte vilket arbete det ligger bakom en filmleverans på två timmar, de ryggar ofta tillbaka redan i telefonluren när jag säger priset. Ändå går timpenningen snabbt mot minimum när tiden rinner iväg.

Hur många bröllop har du filmat?

– Kanske trettio. Ett antal varje år. Börjar känna mig rätt varm i kläderna.

Och hur redigerar du?

– Jag tänker sammanhang och historia. Vad leder till vad? När passar de olika delarna in? Gärna kasta om och stuva runt för att göra det tittbart och intressant.

Om talen är tråkiga?

– Det är en privatsak för kunden. Jag har ingen åsikt om det. Jag försöker klippa bort bruset mellan händelserna, men ibland måste jag ta med även det.

Vad händer om du gör bort dig och missar kyssen eller valsen?

– Man lär sig att förutse ett förlopp och ligga steget före. Efter ett antal bröllop vet man exakt när man kan gå på muggen eller inte, eller när lamporna man riggat står fel. Det är en del av erfarenheten att förutse nästa drag i spelet och vara på plats.

Vad är roligast då?

– Resultatet. Jag har så himla många granna bilder, det är de som ger mig kicken att jobba vidare.

Utan tackkort

Vi snackar en stund. Tommy Simonsson visar och förklarar. Packar upp och packar ur, förklarar att en glaslugg är bättre än den fasta plast-50:an jag har tagit med mig för dagen. Passionerad och perfektionistisk – i det enkla – i trean i Sundbyberg. Vålstädat, för min skull känns det som: "Det var mer grejer på bordet i går kväll."

Tommy bläddrar i arkivet och visar några klipp. När vi sitter där får jag känslan av att jag står med ett ben mitt i filmsverige, det är så här det är, rakt ut i verkligheten. Att filmfotografen själv planerar, riggar, filmar, fixar efterarbetet. Ett slitsamt arbete. Ofta osynligt.

Vad händer när du har levererat?

– Ingenting. Jag hör aldrig av kunden mer.

Känns inte det trist?

– Ett tackkort hade varit kul. Vill du ha kaffe?

– Tack det är bra, läge att gå hem och skriva.

Jag lämnar lägenheten i Sundbyberg och den omkullblåsta cykeln. Bilderna, paren, tärnorna, brudarna. Prästen och vigselkyssen.

TOMMYS UTRUSTNINGSKIT

- Videokameror: Sony PMW-EX3, Canon 5D Mark II, Canon S21HD
- Axelrigg: till 5DM2, S11HD
- Stativ: Manfrotto 542 och MT057C4 samt ett enbent stativ, 2-3 belysningsstativ
- 2 st LED-600 Datavision belysningsarmatur
- 2 st LED Kamerabelysning
- Ljudrekorder Zoom 4H
- Trådlösa mikrofoner en hand och en mygga
- Trådlös 2-kanal-receiver för mickarna
- Backupenhet för videokorten
- Jibkran 4 m med 35 kg motvikt
- Motorhuvud: Elektrisk med joystick

TOMMYS PEKFINGRAR

- Rusa inte bara direkt in och börja spraya! Förberedelse är a och o för ett bröllop.
- Kolla utrustningen innan! Glöm inte att ladda batterier, tvätta linser och kolla skruvarna i stativet.
- Glöm inte stjärnjejseln! Ett enkelt first-aid-kit av verktyg är ett måste på plats!